

Aan de gemeenteraad

|                       |                                                                                                                                              |                    |                                                                |
|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----------------------------------------------------------------|
| <b>Behandeld door</b> | JJM Koops en RL Jonker                                                                                                                       | <b>Datum</b>       | 18 juni 2024                                                   |
| <b>Doorkiesnummer</b> | 14030                                                                                                                                        | <b>Kenmerk</b>     | 12284944                                                       |
| <b>E-mail</b>         | <a href="mailto:janjaap.koops@utrecht.nl">janjaap.koops@utrecht.nl</a><br><a href="mailto:rens.jonker@utrecht.nl">rens.jonker@utrecht.nl</a> | <b>Onderwerp</b>   | Stand van zaken programma<br>Mobiliteitsmanagement / Goedopweg |
| <b>Bijlage(n)</b>     | 3                                                                                                                                            | <b>Beleidsveld</b> | Mobiliteit                                                     |

Geachte leden van de raad,

In deze brief geven wij u een update van het programma Mobiliteitsmanagement en gaan daarbij in op de volgende zaken:

1. Het jaaroverzicht van Goedopweg 2023 en het bestuurlijk dashboard Q4 2023
2. Het nieuwe programmaplan Goedopweg 2025-2030
3. De bekostiging van Goedopweg in de periode 2025-2030
4. De gemeentelijke mobiliteitsmanagementprojecten, inclusief de monitoring en evaluatie
5. Voortzetting van de scholen- en wijkenaanpak

In het Mobiliteitsplan 2040 heeft uw raad 'Anders reizen' als tweede pijler vastgelegd. 'Anders reizen' gaat over het stimuleren van minder reizen waar mogelijk, het niet reizen in de spits en het reizen op een duurzame wijze, zoals lopen, fietsen, deelmobiliteit en openbaar vervoer. Dit doen wij door bijvoorbeeld afspraken met werkgevers en onderwijsinstellingen, maar ook door het stimuleren van duurzame mobiliteit tijdens werkzaamheden of verandermomenten zoals een nieuwe baan of verhuizingen.

Op dit moment voert het samenwerkingsverband Goedopweg deze maatregelen grotendeels uit. Goedopweg is een samenwerkingsverband waarin we met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat, de provincie Utrecht en andere gemeentes werken aan mobiliteitsmanagement. Daarnaast werken we als gemeente ook zelfstandig aan mobiliteitsmanagement.

***Jaaroverzicht 2023 van Goedopweg en het bestuurlijk dashboard Q4:***

Goedopweg heeft haar [jaaroverzicht 2023](#) en het bestuurlijk dashboard Q4 opgeleverd. Het dashboard is als bijlage toegevoegd bij de brief. Hieruit blijkt dat we wat betreft de doelstellingen 'spitsmijdingen' en 'CO<sub>2</sub>-reductie' grotendeels op koers liggen.

Daarnaast vallen de volgende zaken op.

- Zoals in het jaaroverzicht vermeld zijn we met 188 werkgevers in overleg over het invoeren van maatregelen om duurzaam reizen te stimuleren.
- Het aantal e-deelfietsen in de gemeentes Bunnik, Nieuwegein en Zeist is onder regie van Goedopweg uitgebreid. Dit is een eerste stap in de regionale opschaling van deelmobiliteit.
- We merken dat een deel van de werkgevers bereid is duurzame mobiliteit te stimuleren, maar dat er ook nog een behoorlijk aantal bedrijven is dat daarmee niet aan de slag wil. We vinden dit een zorgelijke ontwikkeling. Goedopweg zet erop in om de komende tijd nog meer bedrijven te laten aanhaken.
- Goedopweg organiseert tijdens de laatste fase en een korte tijd na oplevering van de werkzaamheden aan de Westelijke Stadsboulevard verschillende maatregelen om duurzaam reisgedrag te stimuleren, zoals thuiswerkdagen, aanbieden van probeertegoed en bijplaatsen van deelmobiliteitshubs.
- In de publiekstrekkeeraanpak is de doelstelling om bezoekers van publiekstrekkeers zoals bioscopen, concertlocaties en grootschalige evenementenlocaties te verleiden tot duurzaam reisgedrag. Deze aanpak is nog niet goed van de grond gekomen. Het blijkt lastig om bij publiekstrekkeers duurzame mobiliteit te stimuleren omdat autoparkeren onderdeel is van hun businessmodel. Daarentegen blijken bezoekers van TivoliVredenburg al grotendeels duurzaam te reizen. U bent [geïnformeerd](#) over het onderzoek dat is gedaan naar maatregelen om duurzaam reisgedrag af te dwingen. Over de voortgang van de maatregelen wordt uw geïnformeerd via de voortgangsrapportage mobiliteit.

### ***Het programmaplan Goedopweg 2025-2030***

Inmiddels zitten we in het laatste jaar van de huidige samenwerkingsovereenkomst van Goedopweg. We gaan door met de samenwerking. De stuurgroep van Goedopweg heeft een programmaplan voor de periode 2025-2030 vastgesteld. Dit is als bijlage toegevoegd aan deze raadsbrief. De belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de huidige samenwerkingsovereenkomst zijn dat Goedopweg stopt met de publiekstrekkeeraanpak en de deelname in de scholen- en wijkenaanpak. We onderzoeken of we zelfstandig maatregelen kunnen ontwikkelen voor publiekstrekkeers, omdat bezoekers ervan veel mobiliteit genereren. Over de scholen- en wijkenaanpak later in deze brief meer. In de volgende periode gaat Goedopweg zich meer richten op duurzaam mobiliteitsadvies bij nieuwbouwlocaties in de regio. Omdat veel vraagstukken regionaal van aard zijn, gaat Goedopweg een samenwerking aan met de U10. Zo is de regio beter vertegenwoordigd.

In het plan van aanpak voor 2025-2030 wordt de werkgeversaanpak uitgebreid van vier naar zeven gebieden. Naast de bestaande gebiedsaanpakken Stationsgebied, Lage Weide, Utrecht Oost en A12 zone/Papendorp starten we een gebiedsaanpak in Strijkviertel, Hooch Boulandt en in bedrijventerrein Overvecht. We zien veel potentie in de werkgeversaanpak en zouden die graag verder uitbreiden naar de gemeente Amersfoort en andere gemeenten in de provincie Utrecht. De werkgeversaanpak kan een goede bijdrage leveren aan de mobiliteitstransitie en het beperken van de groei van de mobiliteit. Zowel deze aanpak als de bewonersbenadering kunnen een bijdrage leveren aan het Alternatief Ring Utrecht.

### ***Bekostiging van Goedopweg in de periode 2025-2030***

Voor de werkzaamheden van Goedopweg betaalt de gemeente Utrecht haar aandeel. Dit gaat op basis van de verdeelsleutel zoals afgesproken in de samenwerkingsovereenkomst. De totale kosten voor Goedopweg 2025-2030 zijn 26,5 miljoen euro. Hiervan moet conform de samenwerkingsovereenkomst de gemeente Utrecht 20,4% bekostigen. Het gaat dus om 5,4 miljoen

euro voor de gehele periode, die we dekken uit het programma Duurzame Mobiliteit. Hiervan bekostigen we 2,6 miljoen euro uit het onderdeel Anders Reizen. Daarnaast programmeren we aanvullend 2,8 miljoen euro in het Meerjarenprogramma Bereikbaarheid 2024 (onderdeel MPR). Deze programmering is onder voorbehoud van besluitvorming door uw Raad over de voorjaarsnota/MPR.

### ***Stimuleren van duurzame mobiliteit bij werkzaamheden in de stad inclusief monitoring en evaluatie***

Goedopweg stimuleert momenteel duurzame mobiliteit tijdens de werkzaamheden aan de Westelijke Stadsboulevard. We zien kansen om ook bij andere werkzaamheden in de stad duurzaam reisgedrag te stimuleren. We hebben daarvoor gebruik gemaakt van de [minder hinder planning](#) die uw raad recent heeft ontvangen. Goedopweg pakt op dit moment alleen projecten aan met een regionaal karakter. We gaan daarom als gemeente zelfstandig aan de slag met het stimuleren van duurzame mobiliteit tijdens werkzaamheden met een lokaal karakter. Hiervoor hebben we interventies ontwikkeld die gedeeltelijk al zijn toegepast bij de aanpak van de Westelijke Stadsboulevard. Het gaat hierbij om onder andere:

- Bijplaatsen van deelmobiliteit, inclusief uitreiken probeertegoed aan direct omwonenden
- E-bike probeerpool
- Activiteiten met scholen om ouders te bewegen hun kinderen op de fiets naar school te brengen
- Stimuleren van thuiswerken door middel van communicatie en eventueel organiseren van lunchactiviteiten voor thuiswerkers
- Communicatie over alternatieve reismogelijkheden

We gaan deze aanpak de komende tijd toepassen bij de herinrichting van de Amsterdamsestraatweg en in de Rivierenwijk bij herinrichtingsprojecten Jutfaseweg en Socrateslaan. We kijken per project welke interventies het beste werken. Daarnaast onderzoeken we of we deze aanpak kunnen toepassen bij de werkzaamheden rond Lombokplein.

Om de effecten van deze maatregelen op het duurzame reisgedrag te meten hebben we een monitoringsplan opgesteld. We gaan in eerste instantie meten op outputniveau, dus op de hoeveelheid deelfietsen, de hoeveelheid mensen die meedoen aan de thuiswerkdag etc. Wanneer we voldoende volume hebben van projecten kunnen we kijken naar de outcome, dus naar de effecten op het duurzame reisgedrag. Op dit moment zijn we net gestart met het uitvoeren van projecten en kunnen we dit effect nog niet meten. Uiteindelijk streven we ernaar een indicator voor mobiliteitsmanagement op te nemen in de begroting.

### ***Voortzetting Scholen- en Wijkeraanpak***

In het coalitieakkoord staat dat *“we ons structureel [blijven] inzetten voor een **verkeersveilige stad**. Lagere maximumsnelheden dragen daaraan bij. In het bijzonder hebben we aandacht voor schoolroutes en -omgevingen. We helpen zo veel mogelijk scholen aan schoolzones, schoolstraten en verkeersexamens voor leerlingen in groep acht. Samen met scholen stimuleren we ouders en kinderen om lopend of fietsend naar school te komen”*.

De doelen van de ‘scholen- en wijkeraanpak’ zijn het stimuleren van duurzaam mobiliteitsgedrag en verbeteren van verkeersveiligheid, conform het Mobiliteitsplan 2040. We leveren aan deze doelen een bijdrage door het organiseren van:

- activiteiten gericht op loopstimulering
- het praktisch verkeersexamen

Datum 18 juni 2024  
Ons kenmerk 12284944

- fiets- en verkeerslessen op basisscholen
- fietslessen aan vluchtelingen en volwassenen.

Sinds 2019 voert SportUtrecht de activiteiten uit de 'scholen- en wijkenaanpak' uit. Deze opdracht loopt op 31 december 2024 af. Ook stopt Goedopweg met de cofinanciering. Dit omdat Goedopweg oordeelt dat de scholen- en wijkenaanpak onvoldoende bijdraagt aan haar doelstellingen 'spitsmijdingen' en 'CO<sub>2</sub>-reductie'.

We zijn van plan om de scholen- en wijkenaanpak na 2024 voort te zetten. In dit kader hebben we in 2023 de opzet en organisatie van de huidige aanpak geëvalueerd. De volledige resultaten van de evaluatie zijn als bijlage toegevoegd aan de raadsbrief. Hierbij zijn Utrechtse basisscholen bevroegd naar hun ervaringen. Ook hebben experts als VVN, ANWB, de Fietzersbond en Dutch Cycling Embassy hun kijk op de aanpak gedeeld. Uit de evaluatie blijkt dat de doelstellingen van de aanpak rond 'stimuleren van duurzaam mobiliteitsgedrag' en 'verbeteren van verkeersveiligheid' over het algemeen behaald zijn. Het bleek niet mogelijk om kwantitatief de effecten van de aanpak op deze doelstellingen vast te stellen, omdat we – naast de scholen- en wijkenaanpak – deze thema's ook op andere wijzen stimuleren. In het vervolg van de aanpak gaan we deelnemers aan activiteiten op een laagdrempelige manier bevragen om een beter beeld van de kwalitatieve effecten te krijgen.

Twee andere belangrijke punten uit de evaluatie zijn:

- Scholen ervaren de vraaggestuurde opzet van de aanpak – waarbij zij één contactpersoon hebben bij wie ze aangeven waar zij behoefte aan hebben – als positief.
- Met terugkerende stimuleringsacties kunnen we gewenst gedrag bestendigen. Zo kan een herhaal-verkeerseamen in de brugklas het gewenste gedrag dat in de basisschoolperiode is aangeleerd, bestendigen.

De aanbevelingen uit deze evaluatie hebben we verwerkt in ons voorstel voor het vervolg.

Daarnaast blijven we werken aan schoolstraten en schoolzones in Utrecht. We hebben voor beiden nog meerdere aanvragen in behandeling. De komende periode evalueren we de werking van schoolstraten.

Tot slot heeft provincie Utrecht recent haar [Regionale strategie fietsstimulering](#) 2024-2029 gepresenteerd. Gemeente Utrecht was betrokken bij het opstellen hiervan. In de strategie zijn kinderen opgenomen als een van de focusdoelgroepen. Ook heeft de provincie de ambitie om haar activiteiten rond verkeersveiligheid en fietsstimulering verder aan elkaar te verbinden. De provincie werkt het activiteiteenaanbod horende bij de strategie de komende maanden uit. Veel reeds bestaande provinciale activiteiten lijken op activiteiten binnen de scholen- en wijkenaanpak.

#### *Vervolg van de scholen- en wijkenaanpak*

We hebben voorgenoemde ervaringen en lessen uit de evaluatie gebruikt als uitgangspunten voor het vervolg vanaf 2025. Daarin bieden we gemeentelijke én provinciale activiteiten aan op scholen, gericht op stimuleren van lopen, fietsen en verkeersveiligheid. Hiermee breiden we het bereik uit naar middelbare scholen. We zetten een onafhankelijk werkende makelaar in om dit activiteiteenaanbod vraaggestuurd aan scholen te verbinden. Hiermee behouden we onze vraaggestuurde aanpak die positief gewaardeerd werd in de evaluatie. De makelaar zetten we ook in voor het stimuleren van schoolstraten en -zones.

**Burgemeester en wethouders**

Datum 18 juni 2024  
Ons kenmerk 12284944

Voor de financiering van het vervolg van de scholen- en wijkenaanpak tot en met 2029, hebben we 0,45 miljoen euro geprogrammeerd in de voorjaarsnota. Deze programmering is onder voorbehoud van besluitvorming door uw Raad over de voorjaarsnota/MPR. Ter aanvulling op dit bedrag doen we een beroep op subsidieregelingen van provincie Utrecht.

Hoogachtend,  
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,